

Maatschappelijke Zorg

Leerjaar 2 (cohort 2022 & 2023)

BPV-opdrachten

Inhoud

Inleiding.....	3
BPV plan	4
BPV-opdracht 3: Ondersteunt de cliënt bij wonen en huishouden (B1-K1-W3)	6
Inleiding	6
Opdracht 1 Onderzoek naar wonen en huishouden.....	7
Opdracht 2 Onderzoek naar protocollen, richtlijnen en voorschriften	8
Opdracht 3 Observatie ondersteuning bij wonen en huishouden	8
Opdracht 4 Begroting maken	9
Opdracht 5 Ondersteunen bij zorg voor de leefomgeving	10
Opdracht 6 Ondersteunen bij administratie/-financiën	11
Opdracht 7 Schrijven procesverslag.....	11
Opdracht 8 Verantwoorden van de gemaakte keuzes	12
Feedbackcriteria per opdracht Ondersteunt de cliënt bij wonen en huishouden (B1-K1-W3).....	13
BPV-opdracht 4: Ondersteunt de cliënt bij participatie (B1-K1-W4).....	20
Inleiding	20
Opdracht 1 Participatie, wat houdt dit in?	21
Opdracht 2 Activiteiten inventariseren.....	21
Opdracht 3 Nieuwe activiteiten	23
Opdracht 4 Cliëntenraad	23
Opdracht 5 Gesprek met een cliënt en/of naastbetrokkene(n)	24
Opdracht 6 Begeleiding cliënt	24
Opdracht 7 Reflectie	25
Feedbackcriteria per opdracht Ondersteunt de cliënt bij participatie (B1-K1-W4)	26
Bijlage 1 Methodisch model voor activiteitenplan	30

Inleiding

In dit BPV opdrachtenboek staat beschreven wat je moet doen om je voor te bereiden op de examens van leerjaar 2. Zonder voorbereiding en oefenen, mag je geen examen doen. In leerjaar 2 mag je maximaal 5 examens afronden. Om over te gaan naar leerjaar 3, moet je minimaal twee examens met een voldoende afgerond hebben.

De examens 'Inventariseert de ondersteuningsvragen van de cliënt (B1-K1-W1)' en 'Ondersteunt de cliënt bij zelfzorg (B1-K1-W2)' zijn gekoppeld aan onderwijseenheden die je dit jaar in periode 1 en 2 volgt. De voorbereiding van deze examens zit in deze onderwijseenheden. Wanneer je de onderwijseenheid met een voldoende hebt afgerond, heb je een GO om te starten met de examens. Heb je deze onderwijseenheden niet gevolgd of (nog) niet afgerond, kun je dus ook nog niet examineren.

Voor de examens 'Ondersteunt de cliënt bij wonen en huishouden (B1-K1-W3)' en 'Ondersteunt de cliënt bij participatie (B1-K1-W4)' moeten er BPV-opdrachten gemaakt worden. Deze opdrachten zullen in dit boek worden uitgelegd. Om jullie mee te nemen in examinering krijg je dit jaar examentraining. Dit is in eerste instantie verplicht, dus kom naar de examentraining! Het laatste examen wat je dit jaar mag doen, mits je de overige 4 examens hebt afgerond is: 'evalueert de geboden ondersteuning', hiervoor geldt dat je geen specifieke onderwijseenheid met een V hoeft af te ronden en geen C-opdracht hoeft te maken. In de examenplanning zie je welke lessen je wel gevolgd moet hebben en vanaf wanneer je mag examineren.

LET OP: Houd bij het maken van de producten rekening met de 'codes schriftelijk werk' (zie hieronder).

WEES BEKEND MET EEN NET
inleverdocument

BESTEED ZORG AAN HET DOCUMENT: HET IS DE EERSTE INDRUK DIE JE GEEFT!

CHECK:

- 1 Een verzorgd voorblad met jouw naam, studentnummer, slb'er en klassencode
- 2 Een inhoudsopgave: een overzicht van de onderwerpen die aan bod komen
- 3 Een (korte) inleiding: wat kan de lezer verwachten?
- 4 Het document is getypt in Arial/Calibri, lettergrootte 11
- 5 Je gebruikt alinea's; wanneer je met een nieuw onderwerp begint, gebruik je een lege regel
- 6 Het product is gecontroleerd op spelling
- 7 Let op hoofdletters, punten en komma's
- 8 Bronvermelding: als je bronnen gebruikt, beschrijf je waar de informatie vandaan komt

Lever je product in via de mail. Je slaat het Word-bestand op als: [naam + studentnummer student + code examen].

BPV plan

Om een goed beeld te vormen van je nieuwe stageplek, maak je een BPV plan. Hieronder kun je lezen welke onderdelen minimaal in je BPV plan moeten komen. De SLB-er zal tijdens de SLB les onderstaande onderdelen bespreken met jullie m.b.v. een PPT.

1. Voorpagina

Naam

studentnummer – Klascode – BPV organisatie – BPV begeleider – SLB-er

2. Inleiding

Korte introductie van wat de lezer kan verwachten

3. Inhoudsopgave

Hoofdstukken en paginanummers

4. Gegevens

Gegevens student – gegevens stageplek + stagebegeleider en praktijkopleider + gegevens SLB-er

5. Beginsituatie

- Korte introductie over jezelf
- Geef aan wat je eventueel nog in moet halen van vorig jaar
- Benoem waar je vorig jaar stage liep en welke feedback je van vorig jaar meeneemt naar je huidige stage

Introductie stage van nu

- Naam instelling, welke doelgroep(en), hoeveel woningen, wat voor activiteiten doen de cliënten, hoeveel regie hebben de cliënten over hun eigen leven?
- Omschrijf de doelgroep (niveau, ondersteuningsvragen, problematieken, bijzonderheden en welke mogelijkheden hebben zijn?)
- Wat is de visie van de instelling?
- welke werkwijze en methode worden er gebruikt op jouw werkplek?

6. Kwaliteiten en valkuilen

Beschrijf jouw kwaliteiten en valkuilen

7. 2 smart doelen

Omschrijf twee leerdoelen a.d.h.v. de SMART methode.

Beschrijf hoe je hieraan gaat werken in een plan van aanpak. Gebruik daarvoor de laatst ingevulde beroepshouding/taakvolwassenheid en de feedback die je van je vorige stage hebt meegekregen.

8. Verwachtingen

Wat verwacht jij van je stage?

Wat verwacht je van jezelf?

Wat verwacht stage van jou?

Ga in gesprek over bovenstaande onderdelen met je stagebegeleid(st)er om afspraken hierover te maken en beschrijf deze afspraken

9. Plan van aanpak BPV opdrachten en examens

- Maak een planning aan de hand van de 5W's
- Wees zo concreet mogelijk (dus wat ga je precies doen en met wie)
- Denk aan het plannen van invullen beroepshouding/taakvolwassenheid, voortgangsgesprek, stagegesprekken

- Zet je toetsweken ook in je planning, zodat ze op stage weten wanneer jij het druk hebt op school.

Wie gaat het doen?	Wat ga je doen	Waar ga je het doen	Wanneer ga je het doen	Wat heb je nodig	Wanneer inleveren?

10. BHTV

Beschrijf wat de beroepshouding/taakvolwassenheid is
 Beschrijf wanneer en hoe vaak deze ingevuld moet worden.

11. I'm Safe lijst

Vul de I'm safe lijst in. Bespreek met je SLB-er of je hierover in gesprek wil met je begeleider op stage.

BPV-opdracht 3: Ondersteunt de cliënt bij wonen en huishouden (B1-K1-W3)

Inleiding

Hoe voel jij je als jouw leefomgeving niet op orde is? Als je geen inzicht hebt in je financiën, of als je administratie een onoverzichtelijke rommel is? Grote kans dat jij je hier niet prettig bij voelt.

Hetzelfde geldt voor jouw cliënten. Een fijne en veilige leefomgeving is overzichtelijk en geeft rust. Als beroepskracht Maatschappelijke Zorg ondersteun en motiveer jij jouw cliënten bij het op orde krijgen en houden van de leefomgeving en het uitvoeren van (financiële) administratieve werkzaamheden. Hierbij ga je zoveel mogelijk uit van de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van de cliënt en diens naastbetrokkene(n). Ook is het belangrijk dat je hier voorlichting, advies en instructie over kunt geven aan jouw cliënten, om de zelfredzaamheid te behouden of te vergroten. En als het nodig is, weet je leersituaties te creëren om jouw cliënten te laten oefenen met ander gedrag of nieuwe huishoudelijke vaardigheden.

In het examen dat bij dit werkproces hoort, laat je zien dat je een cliënt kunt ondersteunen bij wonen en huishouden. Je toont aan dat je hierbij rekening houdt met de behoeften, mogelijkheden, eigen regie en kracht van de cliënt. Je legt in een gesprek uit op basis van welke kennis je daarbij de juiste keuzes maakt.

Opdracht 1 Onderzoek naar wonen en huishouden

Onderzoek in jouw beroepspraktijk hoe daar wordt ondersteund bij wonen en huishouden.

Maak eerst zelf een lijstje met werkzaamheden rondom wonen en huishouden die volgens jou voorkomen op jouw werkplek.

Om welke soort ondersteuning gaat het dan? Om ondersteuning bij zorg voor de leefomgeving? Ondersteuning bij administratie of financiën? Gaat het om het geven van voorlichting, advies of instructie? Of gaat het om het aanbieden van leersituaties? Of om een combinatie van verschillende soorten ondersteuning?

Zet deze werkzaamheden in onderstaand schema, of maak zelf een schema.

	Zorg voor de leefomgeving	Administratie of financiën	Voorlichting, advies, instructie	Aanbieden van leersituaties

Ga vervolgens met een collega in gesprek en leg jouw lijstje voor. Heeft je collega nog aanvullingen? Vul dit dan aan in je schema. Stel in het gesprek ook de volgende vragen:

- Hoe stem je de ondersteuning af op de mogelijkheden, behoeften en eigen kracht van de cliënt en de naastbetrokkene(n)?
- Hoe houd je rekening met de ziekte/beperking/aandoening van de cliënt tijdens het ondersteunen bij wonen en huishouden?
- Hoe houd je rekening met de gemoedstoestand van de cliënt tijdens het ondersteunen bij wonen en huishouden?
- Op welke manier vergroot of behoud je de eigen regie van de cliënt tijdens het ondersteunen bij wonen en huishouden?
- Hoe bepaal je welke taken en werkzaamheden er gedaan moeten worden en wie wat doet?
- Op welke manier geef je het goede voorbeeld rondom wonen en huishouden?
- In welke situaties overleg je met, of betrek je andere instanties erbij?

Opdracht 2 Onderzoek naar **protocollen**, richtlijnen en voorschriften

In deze opdracht zoek je uit welke protocollen, richtlijnen en voorschriften er in jouw beroepspraktijk gebruikt worden op het gebied van wonen en huishouden. Het gaat hierbij om protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken.

Maak eerst een woordweb van deze begrippen. Waar denk je bijvoorbeeld aan bij gezondheid, bij hygiëne, veiligheid etc.? Vergelijk daarna jouw antwoorden met die van een medestudent en vul aan waar nodig.

Maak nu een overzicht van de gevonden protocollen en vermeld bij ieder protocol op welk van bovenstaande gebieden het van toepassing is.

Mogelijke bronnen:

[Wat is hygiënisch werken? \(zorgvoorbeter.nl\)](http://zorgvoorbeter.nl)

[Wat is HACCP? \(zorgvoorbeter.nl\)](http://zorgvoorbeter.nl)

[Wat is hygiënisch werken? \(zorgvoorbeter.nl\)](http://zorgvoorbeter.nl)

[Hygiënecode en HACCP | Voedingscentrum](http://Voedingscentrum.nl)

Opdracht 3 Observatie ondersteuning bij wonen en huishouden

Observeer een of meerdere collega's tijdens het ondersteunen bij wonen en huishouden. Kies bij voorkeur een andere collega dan degene die je hebt gesproken bij opdracht V1. Maak aantekeningen van je observaties.

Zorg ervoor dat je vier verschillende soorten ondersteuning observeert.

Het ondersteunen van een cliënt bij zorg voor de leefomgeving, zoals:

- het uitvoeren van lichte huishoudelijke werkzaamheden;
- het doen van inkopen;
- het beheren van voorraden;
- het bereiden van maaltijden;
- het opmaken van bedden;
- het wassen en strijken van kleding en textiel;
- het realiseren van een veilige en wenselijke leefomgeving;
- mobiliteitsvraagstukken.
- Het ondersteunen van een cliënt bij administratie/financiën;
- Het geven van voorlichting, advies, instructie;
- Het aanbieden van leersituaties.

Dit zijn niet per se vier afzonderlijke ondersteuningsmomenten. Soms worden tijdens één ondersteuningsmoment meerdere vormen van ondersteuning geboden.

Let tijdens jouw observatie(s) minimaal op de volgende punten:

- Hoe stemt je collega de ondersteuning af op de mogelijkheden, behoeften en eigen kracht van de cliënt en de naastbetrokkene(n)?
- Hoe houdt je collega rekening met de ziekte/beperking/aandoening van de cliënt tijdens het ondersteunen bij wonen en huishouden?
- Hoe houdt je collega rekening met de gemoedstoestand van de cliënt tijdens het ondersteunen bij wonen en huishouden?
- Op welke manier vergroot of behoudt je collega de eigen regie van de cliënt tijdens het ondersteunen bij wonen en huishouden?
- Hoe bepaalt je collega welke taken en werkzaamheden er gedaan moeten worden en wie wat doet?

- Op welke manier geeft je collega het goede voorbeeld tijdens de ondersteuning bij wonen en huishouden?
- Welke protocollen, richtlijnen en voorschriften zie je terug in de ondersteuning van je collega?
- Op welke manier zie je terug dat je collega tijdens de ondersteuning bij wonen en huishouden zorgvuldig en duurzaam omgaat met materialen en middelen?
- Hoe werkt je collega ergonomisch, methodisch en systematisch tijdens de ondersteuning?

Bespreek je bevindingen na met de geobserveerde collega(s).

Opdracht 4 Begroting maken

Ondersteunen bij wonen en huishouden houdt ook in dat je een cliënt kunt helpen bij administratie en financiën. Hierbij is het belangrijk dat je inzicht in inkomsten en uitgaven kunt creëren. In deze opdracht ga je eerst oefenen met het maken van een begroting voor jezelf.

- Ga naar de website van het Nibud (Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting) en kies bij levenssituatie voor '[studeren](#)' (Bol-student) of [rondkomen, plannen en begroten](#) (Bbl-student).
- Download de Nibud maandbegroting en pas deze eventueel aan je eigen situatie aan.
- Maak een maandbegroting van je eigen financiële situatie.
- Vergelijk je maandbegroting met die van een medestudent.
- Bespreek met elkaar de overeenkomsten en de verschillen en neem onderstaande vragen daarin mee:
- Geef je meer of minder uit?
- Waar geef je het meeste geld aan uit?
- Waar zie je mogelijkheden om te kunnen besparen?
- Zijn er goedkopere of **duurzamere** alternatieven?
- Waar ligt voor jou de komende maand een doel op financieel gebied?
- Kun je vanuit je eigen financiële situatie aandachtspunten meenemen naar je professionele rol?

Mogelijke bronnen:

[Wat is een Begroting? - InformerOnline Boekhouden Wiki](#)

[Je uitgaven in kaart - Wijzer in geldzaken](#)

[Simpel een begroting maken - Geldfit](#)

[Plannen en begroten - Nibud](#)

Opdracht 5 Ondersteunen bij zorg voor de leefomgeving

Kies in overleg met je begeleider een cliënt die je ondersteunt bij de zorg voor de leefomgeving.

Denk hierbij aan één van onderstaande werkzaamheden:

- het uitvoeren van lichte huishoudelijke werkzaamheden;
- het doen van inkopen;
- het beheren van voorraden;
- het bereiden van maaltijden;
- het opmaken van bedden;
- het wassen en strijken van kleding en textiel;
- het realiseren van een veilige en wenselijke leefomgeving;
- mobiliteitsvraagstukken.

Lees het ondersteuningsplan en bekijk de doelen rondom wonen en huishouden. Maak vervolgens, samen met de cliënt en/of diens naastbetrokkene(n), een planning voor de te bieden ondersteuning. Houd hierbij rekening met het budget en de voorraad. Zorg ervoor dat de ondersteuning aansluit bij de eigen kracht, wensen en behoeften van de cliënt. Let erop dat je de eigen regie van de cliënt behoudt of vergroot. Gebruik de juiste materialen en middelen en ga hier zorgvuldig en duurzaam mee om. Werk volgens de geldende protocollen, richtlijnen en voorschriften.

Evalueer de geboden ondersteuning met de cliënt en/of diens naastbetrokkene(n).

Vraag aan je begeleider feedback op je handelen.

Opdracht 6 Ondersteunen bij administratie/-financiën

Kies in overleg met je begeleider een cliënt die je ondersteunt bij de administratie/financiën. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het bijhouden en verwerken van binnenkomende (digitale) post, (internet)bankieren, het bijhouden van een kasboek, inzicht creëren in schulden etc. Oefen ook het maken van een begroting voor een cliënt.

Lees het ondersteuningsplan en bekijk de doelen over het ondersteunen bij administratie/financiën. Bespreek de wensen en behoeften samen met de cliënt en/of diens naastbetrokkene(n).

Bij opdracht V4 heb je een begroting gemaakt op basis van je eigen situatie. Maak nu een begroting voor een cliënt. Gebruik hiervoor de site van het Nibud: <https://www.nibud.nl/consumenten/een-maandbegroting-maken/>. Hier kun je een voorbeeld vinden van een maandbegroting. Bespreek de begroting met de cliënt en/of diens naastbetrokkene(n).

Zorg ervoor dat de ondersteuning aansluit bij de eigen kracht van de cliënt. Let erop dat je de eigen regie van de cliënt behoudt of vergroot. Werk volgens de geldende protocollen, richtlijnen en voorschriften.

Evalueer de geboden ondersteuning met de cliënt en/of diens naastbetrokkene(n).

Vraag aan je begeleider feedback op je handelen.

Opdracht 7 Schrijven procesverslag

Je schrijft over de ondersteuning bij wonen en huishouden een procesverslag. In een procesverslag beschrijf je de situatie en in een chronologische volgorde wat je gedaan hebt en wat er gebeurd is. Je hoeft niet uit te leggen waarom je iets wel of niet gedaan hebt.

In het verslag beschrijf je:

1. wie de cliënt is;
2. wat de woonsituatie van de cliënt is;
3. bij welke huishoudelijke taken jij ondersteuning hebt gegeven;
4. wat de cliënt zelf wil en kan doen;
5. welke materialen en middelen je hebt gebruikt;
6. wat je hebt gedaan om de zelfredzaamheid van de cliënt te vergroten/in stand te houden;
7. wat je hebt gedaan om de regie bij de cliënt te laten;
8. wat je hebt gedaan om te zorgen voor een veilige leefomgeving;
9. welke communicatiemethode je hebt gebruikt.

Opdracht 8 Verantwoorden van de gemaakte keuzes

Het verantwoordingsverslag is het vervolg op het procesverslag. In het procesverslag heb je beschreven wat je hebt gedaan. In het verantwoordingsverslag gaat het om het waarom.

Onderstaand schema geeft de verschillen tussen een procesverslag en verantwoordingsverslag weer.

Procesverslag	Verantwoordingsverslag
• Chronologisch • Feiten • Wat de omstandigheden waren. • Wat je gedaan hebt. • Wat er gebeurd is. • Hoe anderen reageerden.	• Waarom je die bepaalde keuze hebt gemaakt. • Welke keuzes er nog meer waren en waarom je die niet gekozen hebt. • Op welke kennis (theorie) je keuze gebaseerd is. • Op welke eerdere ervaring je keuze gebaseerd is. • Op welke regels, richtlijnen, voorschriften, protocollen je keuze gebaseerd is.

Tijdens het begeleiden van de cliënt bij wonen en huishouden maak je voortdurend afwegingen en keuzes. Deze maak je op basis van je kennis over dit onderwerp en vanuit je ervaring hiermee.

In het verantwoordingsverslag leg jij uit waarop jouw keuzes zijn gebaseerd en waarom je deze keuzes hebt gemaakt.

Schrijf een verantwoordingsverslag waarin je de volgende keuzes, die je in de ondersteuning hebt gemaakt, uitlegt:

- waarom de gekozen communicatiemethode de juiste is;
- waarom de verbale en non-verbale feedback die je de cliënt hebt gegeven passend was;
- waarom de gebruikte materialen en middelen de juiste waren;
- waarom jouw manier om de zelfredzaamheid te bevorderen de juiste was;
- waarom jouw manier om de eigen regie te vergroten de juiste was;
- waarom jouw manieren van begeleiden voor ontwikkeling (of behoud) van vaardigheden heeft gezorgd;
- waarom jouw manier van begeleiden heeft gezorgd voor een veilige leefomgeving.

Je laat je begeleider het verantwoordingsverslag lezen en vraagt om feedback.

Opdracht	Opdracht 1 Onderzoek naar wonen en huishouden
Feedbackpunt	De student kan uitleggen hoe de ondersteuning bij wonen en huishouden in de beroepspraktijk eruit ziet. <i>Indicatoren</i> De student: • kan vertellen welke werkzaamheden rondom ondersteunen bij wonen en huishouden voorkomen; • kan aangeven hoe er tijdens de ondersteuning rekening wordt gehouden met de eigen kracht, mogelijkheden en behoeften, ziekte/aandoening/beperking en gemoedstoestand van de cliënt; • kan aangeven hoe de eigen regie vergroot of behouden wordt tijdens het ondersteunen bij wonen en huishouden; • kan vertellen hoe bepaald wordt wie wat doet tijdens het ondersteunen bij wonen en huishouden; • kan vertellen hoe de beroepskracht MZ het goede voorbeeld toont tijdens het ondersteunen bij wonen en huishouden; • kan aangeven in welke situaties andere instanties worden ingeschakeld.
Feedback:	

Opdracht	Opdracht 2 Onderzoek naar protocollen, richtlijnen en voorschriften
Feedbackpunt	De student kan uitleggen welke protocollen, richtlijnen en voorschriften belangrijk zijn bij het ondersteunen bij wonen en huishouden. <i>Indicatoren</i> De student: • kan uitleggen welke protocollen, richtlijnen en voorschriften op het gebied van gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken voorkomen in de beroepspraktijk; • weet waar deze protocollen te vinden zijn.
Feedback:	

Opdracht	Opdracht 3 Observatie ondersteuning bij wonen en huishouden
Feedbackpunt	De student kan vier verschillende vormen van ondersteuning bij wonen en huishouden beschrijven. <i>Indicatoren</i> De student: • heeft vier verschillende vormen van ondersteuning geobserveerd; • kan uitleggen hoe de collega tijdens de ondersteuning rekening houdt met de eigen kracht, mogelijkheden en behoeften, ziekte/aandoening/beperking en gemoedstoestand van de cliënt; • kan uitleggen hoe de collega de eigen regie van de cliënt vergroot of behoudt tijdens het ondersteunen bij wonen en huishouden; • kan uitleggen hoe de collega bepaalt wie wat doet tijdens het ondersteunen bij wonen en huishouden; • kan uitleggen hoe de collega het goede voorbeeld toont tijdens het ondersteunen bij wonen en huishouden; • kan uitleggen welke protocollen, richtlijnen en voorschriften terugkomen in de ondersteuning van de collega; • kan uitleggen hoe de collega tijdens de ondersteuning bij wonen en huishouden zorgvuldig en duurzaam omgaat met materialen en middelen; • kan uitleggen hoe de collega ergonomisch, methodisch en systematisch werkt tijdens de ondersteuning bij wonen en huishouden.
Feedback:	

Opdracht	Opdracht 4 Begroting maken
Feedbackpunt	De student kan een begroting maken. <i>Indicatoren</i> De student: • kan uitleggen hoe je een begroting maakt.
Feedback:	

Opdracht	Opdracht 5 Ondersteunen bij zorg voor de leefomgeving
Feedbackpunt	De student ondersteunt een cliënt bij de zorg voor de leefomgeving. <i>Indicatoren</i> De student: • kan uitleggen hoe er tijdens de ondersteuning rekening wordt gehouden met de eigen kracht, mogelijkheden en behoeften, ziekte/aandoening/beperking en gemoedstoestand van de cliënt; • kan uitleggen hoe de eigen regie vergroot of behouden wordt tijdens de ondersteuning; • kan in samenspraak met cliënt en/of naastbetrokkene(n) een logische planning van de ondersteuning maken; • toont het goede voorbeeld tijdens de ondersteuning; • kan uitleggen hoe er tijdens de ondersteuning rekening is gehouden met budget en voorraad; • kan uitleggen met welke protocollen, richtlijnen en voorschriften rekening wordt gehouden tijdens de ondersteuning; • gaat zorgvuldig en duurzaam om met materialen en middelen tijdens de ondersteuning; • werkt ergonomisch, methodisch en systematisch tijdens de ondersteuning.
Feedback:	

Opdracht	Opdracht 6 Ondersteunen bij administratie/financiën
Feedbackpunt	De student ondersteunt een cliënt bij administratie/financiën. <i>Indicatoren</i> De student: • kan uitleggen hoe er tijdens de ondersteuning rekening wordt gehouden met de eigen kracht, mogelijkheden en behoeften van de cliënt; • kan uitleggen hoe de eigen regie vergroot of behouden wordt tijdens de ondersteuning; • kan uitleggen met welke protocollen, richtlijnen en voorschriften rekening wordt gehouden tijdens de ondersteuning; • maakt een begroting voor een cliënt.
Feedback:	

Opdracht	Opdracht 7 Schrijven procesverslag
Feedbackpunt	De student heeft een waarheidsgetrouw verslag geschreven over de ondersteuning van de cliënt bij wonen en huishouden. <i>Indicatoren</i> De student heeft: • alle punten genoemd die in de opdracht zijn beschreven; • een juist beeld geschetst van het verloop van de ondersteuning.
Feedback:	

Opdracht	Opdracht 8 Verantwoorden van de gemaakte keuzes
Feedbackpunt	De student heeft de keuzes die gemaakt zijn in het ondersteunen van de cliënt bij wonen en huishouden verantwoord. <i>Indicatoren</i> De student heeft: • alle punten genoemd die in de opdracht zijn beschreven; • de gemaakte keuzes helder toegelicht.
Feedback:	

BPV-opdracht 4: Ondersteunt de cliënt bij participatie (B1-K1-W4)

Inleiding

Als beroepskracht in de maatschappelijke zorg word je uitgedaagd om ervoor te zorgen dat iedere cliënt het beste uit zichzelf kan halen. Je zorgt dat de cliënt kan deelnemen aan het gewone leven en onderdeel van de maatschappij zijn. Maatschappelijke participatie is belangrijk.

Door participatie doe je mee in de samenleving. Dit geeft structuur, inhoud, verbinding maar bovenal eigenwaarde. Voor mensen met een beperking (verstandelijk, psychisch en/of lichamelijk) is dit niet vanzelfsprekend. Het is dan ook voor iedere cliënt belangrijk om een daginvulling te hebben op het gebied van: werk, inkomen, mobiliteit, scholing, vrije tijd en dagstructurering.

Je gaat in deze opdrachten leren hoe je een daginvulling maakt en aanpast op de individuele mogelijkheden, wensen en behoeften van de cliënt. Daarnaast leer je de cliënt de ondersteuning te bieden die hij nodig heeft bij de uitvoer van zijn daginvulling.

Het is voor iedere cliënt belangrijk om een daginvulling te hebben op het gebied van: werk, inkomen, mobiliteit, scholing, vrije tijd en dagstructurering. Niet alle cliënten waarmee een (persoonlijk) begeleider maatschappelijke zorg te maken krijgt, kunnen zelf een invulling geven aan hun dag. Jij bent een van degenen die de cliënt kan ondersteunen. De mate van participatie onderzoeken hangt samen met de mogelijkheden van de cliënt. Wat zijn de wensen? Wat is het aanbod? Hiervoor kijk je niet alleen naar het aanbod in je eigen organisatie maar ook daarbuiten.

In dit werkproces leer je inzicht te krijgen in wat de cliënt zelf kan en wil en wat zijn wensen en behoeften zijn. Dit doe je door af te stemmen met de cliënt door middel van onder andere gesprekstechnieken, invulling te geven aan de activiteiten uit het plan van aanpak (ondersteuningsplan). Kennis van ziektebeelden en eventuele invloed van comorbiditeit (tegelijkertijd voorkomen van twee of meer aandoeningen of stoornissen) is belangrijk.

In het examen van dit werkproces kom je met voorstellen voor geschikte activiteiten voor de cliënt. Eén van die activiteiten werk je uit in een plan. Daarna laat je zien hoe je de cliënt ondersteunt bij de uitvoering van die activiteit. Hierbij heb je aandacht voor de eigen regie van de cliënt.

Opdracht 1 Participatie, wat houdt dit in?

Participatie houdt in dat je mee doet in de samenleving. Dit kan op velerlei manieren: dagbesteding, vrije tijd, scholing etc. Het deelnemen aan activiteiten in de samenleving is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Mensen met een beperking of afstand tot de maatschappij (.....) hebben hierin ondersteuning en/of extra begeleiding nodig.

- Zoek op internet naar informatie over participatie en maak een woordspin. Bij een woordspin vermeld je in de kern het onderwerp en zoek je daarbij bijbehorende associaties.
- Bekijk het filmpje over de beperking van adaptieve vaardigheden.
[Over het Landelijk Kenniscentrum LVB op Vimeo](#)
- Beantwoord onderstaande vragen:
 - Wat betekent een licht verstandelijke beperking (LVB) voor het meedoen in de maatschappij (de participatie) van een persoon?
 - Herken jij signalen die op een LVB kunnen wijzen bij jouw cliënten?

Opdracht 2 Activiteiten inventariseren

- Inventariseer welke activiteiten er binnen en buiten jouw BPV-organisatie aan cliënten worden aangeboden.
- Zet in een schema of deze activiteiten onder werk, inkomen, mobiliteit, scholing, vrije tijd of dagstructurering vallen (inventarisatielijst activiteiten).

Werk	Inkomen	Mobiliteit	Scholing	Vrije tijd	Dagstructuur

De volgende doelen kunnen bij daginvulling activiteiten worden nagestreefd:

1. (re)activeren van mensen;
 2. leren van vaardigheden (werk en sociaal);
 3. behouden van vaardigheden;
 4. vergroten en behouden van eigenwaarde;
 5. ondersteunen in het leren omgaan met beperkingen;
 6. bereiken van een ander doel;
 7. voorkomen van overbelasting van mantelzorgers.
- Geef in jouw schema het doel aan dat van toepassing is bij de activiteit. Let op: een activiteit kan meerdere doelen hebben. Dit doe je door het nummer achter de activiteit toe te voegen.

Je kunt activiteiten ook nog op een andere manier indelen, namelijk naar soort activiteit.

- Zoek minimaal drie voorbeelden van concrete activiteiten die horen bij onderstaande begrippen.

Soort activiteit	Voorbeelden
Bewegingsactiviteiten	• .. • .. • ..
Muzische activiteiten	• .. • .. • ..
Creatieve activiteiten	• .. • .. • ..
Groene activiteiten	• .. • .. • ..
Sensopathische activiteiten	• .. • .. • --
Recreatieve activiteiten	• .. • .. • --
Reminiscentie activiteiten	• .. • .. • ..
Arbeidsmatige activiteiten	• .. • .. • ..

Tip: Maak gebruik van de informatie die je kunt vinden op: [Over Activiteiten - Zorg+Welzijn](#)

Opdracht 3 Nieuwe activiteiten

- Lees de onderstaande sites:
 - [vernieuwing-dagbesteding](#)
 - [bijdragen-aan-samenleving](#)
- Vul jouw inventarisatielijst met activiteiten uit opdracht V2 aan met nieuwe activiteiten voor de daginvulling in jouw organisatie. Maak deze activiteiten vet of geef ze een andere kleur.
- Geef in het schema aan welke doelen bij de nieuwe activiteiten voor de daginvulling horen:
 - (re)activeren van mensen;
 - leren van vaardigheden (werk en sociaal);
 - behouden van vaardigheden;
 - vergroten en behouden van eigenwaarde (het zo normaal mogelijk meedoen in de maatschappij);
 - ondersteunen in het leren omgaan met beperkingen;
 - bereiken van een ander doel;
 - voorkomen van overbelasting van mantelzorgers.

Opdracht 4 Cliëntenraad

Binnen zorgorganisaties hebben de cliënten en/of naastbetrokkenen medezeggenschap over de zorg. Deze kan onder andere aangeboden worden in de vorm van een cliëntenraad of medezeggenschapsraad. Lees de informatie op de site en kijk de filmpjes.

[filmpjes-voor-de-clientenraad-over-kwaliteit-van-bestaan](#)

Zoek uit of er in jouw BPV-organisatie een cliëntenraad is.

Welke positie neemt deze in? Wat voor onderwerpen worden daar besproken? Lees notulen van de cliëntenraad of woon als toehoorder een vergadering bij.

Bespreek met je begeleider en medestudenten wat het belang is van een cliënten/medezeggenschapsraad in het kader van participatie.

Opdracht 5 Gesprek met een cliënt en/of naastbetrokkene(n)

- Je leest het ondersteuningsplan (plan van aanpak) van een cliënt. Daarbij kijk je ook naar het ziektebeeld, de beperking, stoornis of aandoening van de cliënt. Zoek zo nodig aanvullende informatie over het ziektebeeld, de beperking, stoornis of aandoening.
- Je stelt vast welke doelen er geformuleerd zijn voor daginvulling en welke doelen gericht zijn op werk, inkomen, mobiliteit, scholing, vrije tijd en dagstructurering.
- Je gaat in gesprek met de cliënt en/of een naastbetrokkene(n) over de activiteiten uit het ondersteuningsplan (plan van aanpak). In dit gesprek:
 - toon je belangstelling voor de leefwereld van de cliënt/naastbetrokkene(n);
 - vraag je de cliënt naar zijn wensen en behoeften met betrekking tot werk, inkomen, mobiliteit, scholing, vrije tijd en dagstructurering.
- Samen onderzoek je of de huidige activiteiten aansluiten bij de mogelijkheden, wensen en behoeften van de cliënt:
 - wil de cliënt verder oefenen met oude vaardigheden;
 - wil de cliënt oefenen met nieuwe vaardigheden.
- De uitkomst van dit gesprek bespreek je met een collega. Je bedenkt nieuwe of andere activiteiten voor de cliënt. Vervolgens bereid je een nieuw gesprek met de cliënt voor:
 - Welke keuzemogelijkheden of alternatieve activiteiten wil je de cliënt aanbieden?
 - Welke voorwaarden zijn er, volgens jou, waardoor de cliënt zijn mogelijkheden en behoeften kan realiseren?
 - Wat is je advies over activiteiten, in het kader van werk, inkomen, mobiliteit, scholing, vrije tijd en dagstructurering die de cliënt kan ondernemen.
- Maak een keuze voor één activiteit en bespreek dit advies met de cliënt en/of naastbetrokkene(n).
- Tot slot neem je de nieuwe activiteit op in het dag/week/maand schema.

Opdracht 6 Begeleiding cliënt

In deze opdracht ga je een cliënt begeleiden met betrekking tot participatie op het gebied van scholing, werk, vrije tijd, inkomen en dagbesteding.

- Ga in gesprek met de cliënt en/of naastbetrokkene(n) over wensen, mogelijkheden en behoeften.
- Maak vervolgens een voorstel met geschikte activiteiten die aansluiten bij de doelen uit het ondersteuningsplan. Denk creatief. Sluit aan bij de mogelijkheden, regie en eigen kracht van de cliënt. Pas bij de keuze van activiteiten de kennis toe van ontwikkelingsgerichte, arbeidsmatige en/of andere activiteiten.
- Kies samen met de cliënt en/of naastbetrokkene(n) een activiteit uit die je gaat uitvoeren.
- Maak een activiteitenplan voor deze activiteit.
- Voer de activiteit uit. Heb daarbij aandacht voor onderstaande zaken:
 - Coach de cliënt bij het uitvoeren van zijn activiteiten.
 - Let bij de cliënt op het gedrag.
 - Laat de cliënt zelf beslissingen nemen.
 - Zorg dat de situatie veilig is en de cliënt zich op zijn gemak voelt.
 - Laat de cliënt wennen aan nieuwe situaties en oefenen met de activiteit.
 - Laat de cliënt experimenteren met ander gedrag, vaardigheden en het nemen van beslissingen.
 - Maak de cliënt bewust van omgangsvormen, (gedrag)regels en normen en waarden.
 - Motiveer de cliënt om moeilijkheden te overwinnen of te accepteren.
 - Maak gebruik van communicatiemogelijkheden en -methoden die passen bij de cliënt.
- Evaluer de activiteit met de cliënt en/of naastbetrokkene. Voldeed de activiteit aan de verwachtingen van de cliënt? Zijn de doelen bereikt?

Vraag feedback op deze opdracht van een begeleider of collega.

Opdracht 7 Reflectie

Kijk terug naar de opdrachten en de feedback die je er op hebt gekregen. Ben je voldoende vaardig om cliënten te begeleiden op het gebied van participatie? Zijn er zaken die je nog wilt leren? Waar ben je goed in? Wat vind je nog moeilijk?

Feedbackcriteria per opdracht

Ondersteunt de cliënt bij participatie (B1-K1-W4)

Opdracht	Opdracht 1 Participatie, wat houdt dit in?
Feedbackpunt	De student heeft onderzoek gedaan naar participatie. <i>Indicatoren</i> De student: • heeft het begrip participatie onderzocht; • heeft een woordspin gemaakt naar aanleiding van het lezen van diverse sites rondom participatie; • kan de begrippen rondom participatie herkennen in de BPV-organisatie.
Feedback:	

Opdracht	Opdracht 2 Activiteiten inventariseren
Feedbackpunt	De student heeft een goed beeld van de activiteiten die in de BPV-organisatie worden aangeboden. <i>Indicatoren</i> De student: • heeft de activiteiten voor cliënten geïnventariseerd; • heeft van iedere activiteit het doel aangegeven; • kan de keuzes uitleggen die gemaakt zijn met betrekking tot het koppelen van doelen aan activiteiten; • heeft concrete activiteiten bij verschillende soorten activiteiten bedacht.
Feedback:	

Opdracht	Opdracht 3 Nieuwe activiteiten
Feedbackpunt	De student kan nieuwe activiteiten onderzoeken, vergelijken met bestaande activiteiten en een voorstel maken voor nieuwe activiteiten <i>Indicatoren</i> De student: • heeft de inventarisatielijst activiteiten aangevuld met nieuwe activiteiten; • heeft van iedere nieuwe activiteit het doel aangegeven; • kan de keuzes uitleggen die gemaakt zijn bij de nieuwe activiteiten.
Feedback:	

Opdracht	Opdracht 4 Cliëntenraad
Feedbackpunt	De student heeft de activiteiten van een cliëntenraad onderzocht. <i>Indicatoren</i> De student: • kan het belang van een cliëntenraad uitleggen.
Feedback:	

Opdracht	Opdracht 5 Gesprek met een cliënt en/of naastbetrokkene(n)
Feedbackpunt	De student kan een gesprek voeren met de cliënt en/of naastbetrokkene(n) over geschikte activiteiten voor de daginvulling. <i>Indicatoren</i> De student: • kan de doelen uit het ondersteuningsplan met betrekking tot daginvulling filteren; • kan een empathisch gesprek over de daginvulling voeren met de cliënt en/of naastbetrokkene(n); • kan aangeven of de daginvulling goed is of dat deze aangepast moet worden; • kan met alternatieven voor de daginvulling komen; • heeft inzicht in de mogelijkheden van de cliënt; • weet welke begeleiding past bij de cliënt; • kan de cliënt adviseren over een activiteit; • kan een dag/week/maand schema voor de cliënt maken met betrekking tot de daginvulling.
Feedback:	

Opdracht	Opdracht 6 Begeleiding cliënt
Feedbackpunt	De student geeft de cliënt passende begeleiding bij een activiteit op het gebied van participatie. <i>Indicatoren</i> De student: • heeft samen met de cliënt en/of naastbetrokkene(n) een activiteit gekozen die past bij de doelen van de cliënt; • heeft bij de keuze van de activiteit de kennis van ontwikkelingsgerichte, arbeidsmatige en/of andere activiteiten toegepast; • heeft een passend activiteitenplan gemaakt; • heeft de juiste materialen en middelen gekozen en gecheckt in de voorbereiding van de activiteit; • heeft de voorbereidingen getroffen die nodig zijn om de activiteit uit te kunnen voeren; • heeft de eigen regie van de cliënt gestimuleerd; • heeft aandacht getoond voor de leefwereld van de cliënt; • heeft de communicatie afgestemd op de mogelijkheden van de cliënt; • heeft de kennis van lichamelijke en/of psychosociale beperkingen en ontwikkelingsachterstand toegepast; • heeft de cliënt begeleid bij het hanteren van normen en waarden; • heeft de cliënt gestimuleerd om moeilijkheden te overwinnen; • heeft een gesprekstechniek en begeleidingsmethodiek toegepast die passend was voor de cliënt; • heeft op een juiste manier gebruik gemaakt van coachingstechnieken.
Feedback:	

Bijlage 1 Methodisch model voor activiteitenplan

Let op: deze gebruik je alleen als er geen activiteitenplan binnen je organisatie beschikbaar is.

METHODISCH MODEL VOOR ACTIVITEITENPLAN	
FASE 1: VOORBEREIDINGSFASE	
Stap 1	<i>Het schrijven van de beginsituatie:</i> • Verzamel informatie over de doelgroep voor wie de activiteit bedoeld is • Beschrijf de achtergrond van de deelnemers, bijv. hoe oud ze zijn, wat de mogelijkheden en beperkingen zijn • Beschrijf hoe groot de groep is • Beschrijf de locatie waar de activiteit georganiseerd wordt • Beschrijf wat de reden is waarom de activiteit georganiseerd wordt
Stap 2	<i>Het formuleren van doelen aan de hand van de SMART methode</i> • Beschrijf de functie en het doel van de activiteit • Beschrijf het doel dat je bij de deelnemers wilt bereiken met de activiteit • Let op! Gebruik de SMART methode
Stap 3	<i>Het maken van een plan beschrijving (5 W's)</i> • Omschrijf hoe je de doelen die je geformuleerd hebt denkt te kunnen behalen • Bedenk welk thema en activiteit geschikt zouden kunnen zijn • Beschrijf het verloop van de activiteit, de introductie, de uitvoering en de afsluiting • Omschrijf wat het eindproduct zal zijn • Omschrijf welke middelen je nodig hebt bij het uitvoeren van de activiteit • Omschrijf vooraf hoe je de activiteit wilt gaan begeleiden • Omschrijf vooraf hoe je de activiteit samen met de deelnemers wilt gaan afsluiten • Maak een planning in een schema aan de hand van de 5 W's: ○ Wanneer ga je iets doen (tijdsplanning) ○ Wat je precies gaat doen ○ Wie heb je daarbij nodig ○ Waar ga je het doen ○ Waarmee ga je het doen
FASE 2: UITVOERINGSFASE	
Stap 4	<i>Het introduceren van de activiteit bij de deelnemers</i> • Zorg ervoor dat de introductie de deelnemers aanspreekt en enthousiast maakt over de de activiteit • Check aan het einde van de introductie of het voor de deelnemers duidelijk is wat ervan ze verwacht wordt
Stap 5	<i>Het begeleiden van de deelnemers tijdens de activiteit</i> • Houd in de gaten of iemand hulp nodig heeft en of het uitvoeren van de activiteit goed gaat • Pas eventueel tussentijds de planning aan als dit nodig is
Stap 6	<i>Het afsluiten van de activiteit samen met de deelnemers</i> • Sluit de activiteit samen met de deelnemers af • Je kunt bij het afsluiten van de activiteit evalueren met de deelnemers
FASE 3: AFRONDINGSFASE	
Stap 7	<i>Het maken van een productevaluatie (samen)</i>

	• Is het doel bereikt? Ben je tevreden over de uitkomst van de activiteit?
Stap 8	<i>Het maken van een procesevaluatie (samen)</i> • Klopt de tijdsplanning? • Hoe was de samenwerking? • Was de gebruikte werkwijze de beste? • Was de materiaalkeuze goed?
Stap 9	<i>Het schrijven van een reflectieverslag aan de hand van de STARRTmethodiek (individueel)</i> • Schrijf een reflectieverslag aan de hand van de STARRT methode ○ Situate ○ Taak ○ Actie ○ Resultaat ○ Reflectie ○ Toepassing